

Oriënterend rassenonderzoek bij  
bindsla (voorjaar 1978 en 1980)

R.H.M. Maaswinkel

Naaldwijk, juli 1980

Intern verslag no. 31

Samenvatting	1
1. Inleiding	2
2. Oriënterend rassenonderzoek in late voorjaarsteelt van 1978	3
2.1. Opzet	3
2.1.1. Rassen (tabel 1)	3
2.1.2. Teeltmaatregelen	3
2.2. Resultaten	4
2.2.1. Netto kroggewichten van de opgenomen rassen (tabel 2)	4
2.2.2. Percentage rand, percentage ongelijke krogen, gebruikswaarde en opmerkingen (tabel 3)	4
2.3. Discussie en conclusie	5
3. Oriënterend rassenonderzoek in late voorjaarsteelt van 1980	6
3.1. Opzet	6
3.1.1. Rassen (tabel 4)	6
3.1.2. Teeltmaatregelen	6
3.2. Resultaten	7
3.2.1. Netto kroggewichten van de opgenomen rassen (tabel 5)	7
3.2.2. Percentage rand, percentage ongelijke krogen, gebruikswaarde en opmerkingen (tabel 6)	8
3.3. Discussie en conclusie	8
Bijlage 1: proefschema late voorjaarsteelt 1978	10
Bijlage 2: proefschema late voorjaarsteelt 1980	11

## SAMENVATTING

In het late voorjaar van 1978 en 1980 zijn een aantal bindsla-rassen afkomstig van diverse bedrijven en het IVT in een oriënterende proef opgenomen.

In het voorjaar van 1978 voldeed het ras Barcarolle zowel qua type als wat randgevoeligheid betreft matig tot redelijk. De overige rassen voldeden in 1978 slecht.

In het late voorjaar van 1980 voldeden de rassen Barcarolle, 322, Lobjoits, 75625, 75639, 75634, 75671 en 75647 redelijk tot goed.

Gezien deze resultaten zou verder oriënterend onderzoek ook in andere teeltperioden aanbeveling verdienen.



*gewenst type bindsla*

## 1. INLEIDING

In het late voorjaar van 1978 en 1980 vond op het proefstation te Naaldwijk op beperkte schaal orienterend rassenonderzoek bij bindsla plaats.

Een geschikt bindslaras voor de teelt onder glas, dat zowel qua type als randgevoeligheid voldoet, is nog niet voorhanden. Bij de proeven in 1978 en 1980 werd dan ook vooral op deze beide eigenschappen gelet.

## 2. ORIENTEREND RASSENONDERZOEK IN DE LATE VOORJAARSTEELT VAN 1978

### 2.1. Opzet

#### 2.1.1. Rassen

In onderstaande tabel 1 staan de rassen vermeld die in deze proef opgenomen waren.

Tabel 1 Overzicht van de opgenomen bindslarassen

Code	Ras	Herkomst
BA	8349	Rijk Zwaan
BB	75734	Enza
BC	767634	Enza
BD	775555	Enza
BE	775575	Enza
BF	609	L. de Mos
BG	Barcarolle	Pannevis

#### 2.1.2. Teeltmaatregelen

Gezaaid: 16 maart 1978

Geplant: 4 april 1978

Plantdichtheid: 16 planten per m<sup>2</sup>

Oogst: 17 mei 1978

#### Ziektenbestrijding

Aanslag: twee weken na het planten is gespoten met Rovral (400 gram per m<sup>2</sup>).

Luis: tijdens de teelt is gerookt met Pirimor.

2.2. Resultaten

Tabel 2 Netto kroggewichten van de opgenomen rassen

Code	Netto kroggewicht van 12 kroppen in gr		Netto kroggewicht in kg per 100 stuks	
	I	II	I	II
BA				
BB	2550		21,3	
BC	3430	3440	28,7	28,7
BD	3360	2430	28,0	20,3
BE				
BF	3120	3170	26,0	26,4
BG	3350	2850	27,9	23,8

Toelichting: Van de rassen BA en BE is geen gemiddeld kroggewicht bepaald aangezien deze rassen in het geheel niet voldeden aan de eisen die aan bindsla gesteld worden. Er was geen afval. I, II = verschillende herhalingen.

Tabel 3 Percentage rand, percentage ongelijke kroppen, gebruikswaarde en andere opmerkingen

Code	% rand		% ongelijke kroppen		Gebruiks- waarde	Opmerkingen
	I	II	I	II		
BA	83	82	0	0		geen bindsla, iets opgericht type botersla
BB	0	0	0	0		te open kroppen, blad type lijkt op bindsla
BC	72	81	0	0		te randgevoelig, goed type, mogelijk geschikt in andere periode
BD	22	11	0	0		geen bindsla, meer opgericht boterslatype
BE	0	0	0	0		geen bindsla, boterslatype
BF	0	0	0	0		te open kroppen, lijkt wat op bindsla
BG	6	7	44	41	+	bindsla goed type, echter nogal veel ongelijke kroppen

Toelichting: I, II = verschillende herhalingen

Ongelijke kroppen = kroppen die niet mooi puntig uitgegroeid zijn

Gebruikswaarde: + = voldoende

± = matig

- = slecht.

### 2.3. Discussie en conclusie

Van de rassen die, door de verschillende veredelingsbedrijven ingezonden waren, bleek slechts één ras qua type en randgevoeligheid enigszins te voldoen. Het nadeel van dit ras lag voornamelijk in het hoge percentage ongelijke kroppen. De oorzaak van deze ongelijke kropvorming is niet bekend. Het zou een genetische eigenschap, eventueel gemodificeerd door andere factoren (klimaat, teeltoomstandigheden) kunnen zijn. De overige rassen voldeden vooral qua type niet.

### 3. ORIENTEREND RASSENONDERZOEK IN DE LATE VOORJAARSTEELT VAN 1980

#### 3.1. Opzet

##### 3.1.1. Rassen

In de onderstaande tabel 4 staan de rassen vermeld, die in deze proef opgenomen werden.

Tabel 4 Overzicht van de opgenomen bindslarassen

Code	Ras	Herkomst
A	Barcarolle	Pannevis
B	no. 322	Pannevis
C	7975	Rijk Zwaan
D	2994	Rijk Zwaan
E	1475	Rijk Zwaan
F	Lobjoits	Rijk Zwaan
G	75625	IVT
H	75684	IVT
J	75639	IVT
K	75634	IVT
L	75671	IVT
M	75647	IVT

##### 3.1.2. Teeltmaatregelen

Gezaaid: 22 maart 1980

Geplant: 16 april 1980

Plantdichtheid: 16 planten per m<sup>2</sup>

Oogst: 29 mei 1980

##### Ziektenbestrijding

Aanslag: twee weken na het planten is gespoten met Rovral (40 gram per m<sup>2</sup>)

Luis: tijdens de teelt is gerookt met Pirimor.



### 3.2. Resultaten

Tabel 5 Netto kropgewichten van de opgenomen rassen

Code	Netto kropgewicht van 16 kroppen in gr.		Netto kropgewicht in kg per 100 stuks	
	I	II	I	II
A	6893	6740	43,1	42,1
B	6108	6760	38,2	42,3
C				
D				
E				
F	6550	6570	40,9	41,2
G	6543		40,9	
H				
J	6451		40,3	
K	7610		47,6	
L	7030		43,9	
M	7264		45,4	

Toelichting: Er was geen "afval". Van de rassen C, D, E en H is geen gemiddeld kropgewicht bepaald aangezien deze rassen in het geheel niet voldeden aan de eisen die aan bindsla gesteld worden. De rassen G, J, K, L en M kwamen in de proef eenmaal voor. I, II = verschillende herhalingen.

3.2.2. Percentage rand, percentage ongelijke kroppen, gebruikswaarde/opmerkingen

Tabel 6 Percentage rand, percentage ongelijke kroppen, gebruikswaarde en opmerkingen

Code	% rand		% ongelijke kroppen		Gebruikswaarde	Opmerkingen
	I	II	I	II		
A	1	0	26	2	+	goed type, groene bladkleur, iets droogrand
B	0	0	6	2	+	goed type, groene bladkleur, iets droogrand
C					-	botersla, opgericht type, schot
D					-	botersla, opgericht type, schot
E					-	lijkt wat op bindsla, is echter nog te veel botersla
F	0	0	0	0	+	goed type, groene bladkleur, iets droogrand
G	2		4		+	goed type, royale krop, iets lichte bladkleur, iets droogrand
H					-	geen bindsla, afwijkend type
J	0		26		+	goed type, groene bladkleur, iets droogrand
K	0		0		+	wat lange puntige krop, groene bladkleur, iets droogrand
L	0		2		+	lichtgroene bladkleur, iets droogrand
M	22		4		<u>+</u>	begin van schot, lichtgroene bladkleur, iets droogrand

Toelichting: I, II = verschillende herhalingen.

Ongelijke kroppen = kroppen die niet mooi puntig uitgegroeid zijn

Gebruikswaarde: + = voldoende

+ = matig

- = slecht.

3.3. Discussie en conclusie

Van de nieuwe rassen, die door het IVT en de beide veredelingsbedrijven ingezonden waren, bleken een aantal rassen qua opbouw van de krop en bladkleur aan de eisen te voldoen, die door de handel gesteld worden.

De rassen A, B, F en J waren qua type en bladkleur nagenoeg identiek. Indien deze rassen voor wat randgevoeligheid en het voorkomen van ongelijke kroppen betreft bij eventuele volgende proeven goed naar voren komen, zouden deze rassen goede perspectieven voor de toekomst bieden.

De rassen G, K, L en eventueel M zouden bij volgende proefnemingen eveneens opgenomen kunnen worden.

Over het algemeen kwam bij deze proef wat droogrand op het buitenblad voor. De hoeveelheid rand is bij de gewenste bindslatypen gelukkig tot een paar krompen beperkt gebleven. In verband met dit resultaat is een verder orienterend onderzoek met bovenstaande rassen aan te bevelen.

Bijlage 1

Proefschema late voorjaarsteelt 1978

Afdeling: B-8-2.

buiten de proef			
4 BF	7 BE	11 BD	14 BC
3 BD	6 BG	10 BB	13 BG
2 BA	5 BC	9 BF	12 BA
1 BB	BP	8 BE	BP
Boterslaproef			

Boterslaproef

Herhaling 1: veld 1 tot en met 7 (54 planten per veld)

Herhaling 2: veld 8 tot en met 14.

Bijlage 2

Proefschema: late voorjaarsteelt 1980

Afdeling: B-3-4

Buiten de proef			
C	D	12 B	18 D
3	6	11 K	17 A
F	A	10 M	16 H
2	5	9 E	15 F
B	E	8 L	14 J
1	4	7 G	13 C
buiten de proef			

Herhaling I = veld 1 tot en met 6 (90 planten per veld)

Herhaling II = veld 7 tot en met 18 (45 planten per veld)